

सांज्ञाकुरा

हाम्रो कुरा

पूर्वसूचनामा बेवास्थाको परिणाम

शनिवार एकबिहानै सिस्नेरीमा पहिरोमा परिएर मृत्यु भएको एक विद्यार्थीका आफन्तले आइतबार महाराजगंजस्थित शिक्षण अस्पतालपरिसरमा नारावाजी नै गरिरहेका थिए । मृतक बालकका परिवार तथा आफन्तजनले घटनाको निष्पक्ष छानबीन हुनुपर्ने, दोषिमाथि कारबाही गरिनुपर्ने, मृतकका परिवारलाई क्षतिपूर्ति दिनुनुपर्ने माग राख्दै नारावाजी गरेका थिए । यो माग पूरा नभएसम्म शनिवार् नभैने चेतावनी उनीहरूले दिएका थिए । आइतबार दिनभरि नै शिक्षण अस्पताल महाराजगंज तनावग्रस्त बनेको थियो । उनीहरूको माग सम्बोधन हुनुपर्ने किन पर्ने ? सिस्नेरीस्थित बत्सलादेवी माथिको एफए एकेडेमीमा रहेका ४० जना बालकको टोली सुरक्षित स्थान टाकेर बनाउनुपर्ने माग राखेका रहेका ६ जनालाई पहिरोले पुरेको थियो । विगत ६ महिनादेखि सिस्नेरीमा नियमित फुटबल सिक्दै आएका ६ जना बालकको ज्यान मात्रै गुमेन, फुटबल बनेर देखाके लागि खेल्ने कलिलो सपना पनि चुरिँएको छ ।

बागमती प्रदेश प्रहरी कार्यालय हेटीडाकाअनुसार सलाईका १३ वर्षीय अदित्य बलमपाकी, कठमाडौँ कलकीका ११ वर्षीय प्रियान्त आचार्य, मकवानपुर हेटीडाका १४ वर्षीय अनुपम घलान, मकवानपुराडी घरभएका १४ वर्षीय साईदम योञ्जान, बारा निजगढका १४ वर्षीय विक्रम रेग्मी र मकवानपुर सिस्नेरीका १४ वर्षीय अक्षय बानियाँको निधन भएपछि मृत्यु भएको हो । कुलखानी जलविद्युत केन्द्रको जलाशय भरिएर जुनसुकै बेला ढोका खोल्नुपर्ने सूचना अघिल्लो दिन अर्थात् शुक्रबार अपराह्न नै दिइएको थियो । कुलखानी प्रथम जलविद्युत केन्द्रको पत्रचारपछि राष्ट्रिय विपद् जेष्ठिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण, इन्द्रसरोवर गाउँपालिका र जिल्ला प्रशासन कार्यालय मकवानपुरले शुक्रबार एकसाथ कुलखानीको जलाशय भरिएर लागेको जुनसुकै बेला ढोका खोलेर पानी छोडनुपर्ने नबन्ने तथ्यको तटीयक्षेत्रमा सतर्कता अपनाउन आहिव गरेका थिए । अतिरिक्त वर्षाका कारण कुलखानीको जलाशय भरिएर शनिवार बिहान करिब ५ बजे ढोका खोलिएको थियो । ढोका खोलेर पानी छोड्दा कुलखानी खोलाका एककासी पानीको बहाव बढेपछि जलाशयबाट करिब ६ किलोमिटर तल रहेको बत्सलादेवी माथिस्थित एफए एकेडेमीका फुटबल सिक्निरहेका बालक, प्रशिक्षक र शिक्षक सुरक्षित स्थानतर्फ जान हतारिएका थिए । तलबाट माथि सुरक्षित स्थान खोजेर जान खोज्दा पहिरोले पुरिएर ६ जनाको मृत्यु भएको थियो । कुलखानीले अघिल्लो दिन नै तलको तटीयक्षेत्रमा उच्चसतर्कता अपनाउन सूचित गरेपनि कुलखानी खोलासाथै जोडिएको बत्सलादेवी माथिको एफए एकेडेमीका ४० जना बालकलाई रातभर विद्यालयमै राखियो ।

कुलखानीले सूचना दिइरहेको पनि बालकलाई सुरक्षित ठाउँमा नलगेको विषयमा विद्यालय व्यवस्थापन समिति र अखिल नेपाल फुटबल संघ (एफएफो)को चर्को विरोध भइरहेको छ । इन्द्रसरोवर गाउँपालिका-३, टेकरासिना बत्सलादेवी माथिको पछाडी कुलखानी हुँदै बगेर सिस्नेरी खोला छ । सिस्नेरी खोलो क्षेत्र भएकोले खोला बेगमा बग्ने गर्दछ । बत्सलादेवी माथिमा (३० चैत २०८० मा) एफए एकेडेमी आएको थियो । इन्द्रसरोवर गाउँपालिकाको पत्र शुक्रबार सूचना जारी गर्दै २ र ३ नम्बर वडामा सतर्कता अपनाउन भनेको थियो ।

कुलखानी प्रथम जलविद्युत केन्द्रका प्रमुख तारदत्त भट्टले शुक्रबार र शनिवार बिहान ४ बजे जिल्ला प्रशासन कार्यालय, सुरक्षा निकाष, स्थानीय हललाई जानकारी गराएर मात्रै ढोका खोलिएको बताएका छन् । इन्द्रसरोवर गाउँपालिकाका अध्यक्ष देवकृष्ण पुडासैनीले आफूलाई घटना भएको मेलै थाहा भएको तर, कसको लापरवाहीले घटना हुन पुगेको भनेबारे जानकारी नभएको प्रतिक्रिया दिएका छन् । २०४० साल साउन ५ गते पनि यैसरी कुलखानीको बर्बादको ढोका खोलेर जलाशयमा रहेको पानी बाहिर पठाइएको थियो । त्यतिबेला मकवानपुरमा भन्दा पनि बागमतीले सलाईको कर्मैया आसपासमा बढी क्षति पुगेको थियो ।

गत वर्ष काँतिकमा देश भ्रमणको पीडा बेहोरिएको बेला राष्ट्रिय विपद् जेष्ठिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरणका कार्यकारी प्रमुख अमल पोखरेल जापान उडेका थिए । यसपटक पनि असोज ७ देखि नै मीसम विभागले 'आरिपोडे ब्या' हुने र ठूलो विपद् निम्तन सक्ने भन्दै सचेत गराइएको बेला भ्रमणको विपद् व्यवस्थापनको विभिन्नवर्गी बोकेका प्राधिकरणका कार्यकारी प्रमुख पोखरेल शुक्रबार राति बेलागत उडेका छन् । सरकारका अर्कै उपउपान तथा अर्कैमाथि विष्णुप्रसाद चौले चीन भ्रमणमा थिए । ७ असोजमा चीन पुगेको उनी नेपालमा विपद्ले चोट मच्चाइरहेको चिन्ते रहे । उनीबराबर रहेका विपद् आइतबार दिउँसो स्वदेश फर्केर भेषाण बाढी र पहिरोले जनशक्तिको क्षति पुऱ्याएकोमा दुःख व्यक्त गरेको उनको सचिवालयले जनाएको छ ।

अरु त अरु, संयुक्त राष्ट्रसंघको महासभामा आगि लिन अमेरिका गएका हाया प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओली आज साँझ बल्ल नेपाल फर्केका छन् । मुलुकमा यति ठूलो जनशक्तिको क्षति हुँदा उनले स्वदेश फर्कन हतारो देखाएनन् । अचम्कित तटस्थ रहेर फर्केका प्रधानमन्त्रीले पार्टी संरचनाभित्र कसैले पनि प्रश्न गर्न आवश्यकता ठानेन कि 'कमरेड' ! यो एक दुई देसका प्रतिनिधिसँग हाल मिलिएर फोटो खिचार्ने र एक दुइट्टा विचारविमल्लयमा प्रश्नवाचन दिएर बस्ने समय होइन कि ? संसारका सबैजसो देशले यस्ता विपद्को सामना गर्नुपर्ने हुन्छ । तर जुनसुकै देशका पनि जिम्मेवारी नभएको बन्डको बेला जतातताट टिप्पण गर्न सकिँदैन, नजिक आउँदैन । उनीहरूले जिम्मेवारी लिनुपर्ने र सक्ने क्षमता प्रयोग र परिचालन गर्नुपर्ने । नसक्दा योग्यता लागी नभएपनि छोडेर भैँतिका प्रश्नार्थन गर्नु । तर, हाम्रो राजनीतिक नेतृत्वले विपद्को बेला जिम्मा लिनुपर्छ भने यस पटक पनि ठानेन ।

फुर्तिला प्रधानमन्त्रीको प्राथमिकतामा 'विषया परेको छ' भन्ने परेन । केही नभए पनि संकटमा परेका नागरिकले आफ्नो कार्यकारी प्रमुख नजिकै छ, हाम्रो लागि केही गरिनेछो भने भने अनुभूति गर्न पाएनन् । अनि, संकटको बेला, विपद्को बेला देश नेतृत्वमिथिन भयो । यस्ता, आम नागरिकलाई छोडेर, प्रमुख सत्ता साधेदार नेपाली कांग्रेसले नै प्राकृतिक प्रकोपसँग जुन सरकाले अवशयक पूर्वतयारी नगरेको भनेर असन्तुष्टि जनाएको छ । स्मरणयोग्य छ, काँचसकै नेता प्रकाशमान सिंह अहिले देसको कार्यवाहक प्रधानमन्त्री हुन् । अहिले नेतृत्वको सम्पूर्ण पहिचान यसै संकटको बेलामा हुने हो । यतिको अवस्थामा त यै 'महान' विपद् नसक्ने ।

तुक्को सरकार
पूर्व मन्त्रतु तयारी बैकल्पिक सरकारको रातो रातो भएको जानकारी दिँदै आएको थियो । सञ्चार माध्यमले नेपालभरि पानी पाउने प्रणाली सोसिएएकोले विपत्तिको जोषिम बढ्यो भनेर स्पष्ट सञ्चार गरिएको थियो । तर काठमाडौँ उपत्यकामा उडारका बाटिका जनशक्तिको हात लागामा रितो थियो । उनीहरू उडार सामग्रीको अभावमा काम गर्न सकिरहेका थिएनन् । २० वर्ष अगाडि दिनेको सीमित ढोरी बोकेर उनीहरू उडारमा बाटिका थिए ।

विपद् व्यवस्थापनमा सरकारको तयारी र प्रतिकारको अभावले जनशक्तिको क्षति बढाएको छ र सरकारको विपद् व्यवस्थापनमा गम्भीर प्रश्न उठेको छ । संसारमा संकटको बेला तहसरेको व्यवहार र प्रतिक्रिया बारे अध्ययनहरू भएका छन् । असल नेतृत्वले विपत्तिको स्पष्ट बरख दिने, निरीधी निम्न दिना नगर्ने र जनतासंगको सम्बन्ध बलियो बनाउने प्रयास गर्नु । उनीहरूले यस्तो व्यवहार गर्नु कि

विपद्मा नेतृत्वविहीन देश

सुदर्शन खतिवडा

संकटमा रहेका नागरिकले हाम्रो नेतृत्व/अभिभावक मध्ये छ भने बलियो सुन्दर प्राप्त गर्नु । नेतृत्व नभाले पनि संस्था के गडहरेको हुन्छ भने- जनताभन्दा पहिलो प्राथमिकता नेतृत्वको अरु छैन । तर हाम्रोमा व्यवहार त्यस्तो नभएको छ । विपद् बढिरहेका प्राधिकरण प्रमुख विदेश भ्रमणमा निस्किए । स्वाभाविक प्रश्न उठ्छ, यस्तो प्राधिकरण र प्रमुख नेतृत्व जतालाई किन बाँधियो ? यतिबन्ध कि सरकारले सर्वदलीय बैठक बोलाउने छोटकटो नगरेपछि प्रमुख प्रतिपक्षीले बैठक बोलाएर स्पष्ट निर्देशन गर्ने अवस्था देखियो । तर पनि प्रधानमन्त्रीले भ्रमण छोड्नुपर्ने आवश्यकता महसूस गरेनन् । यस्तो अवस्थामा कार्यवाहक रहेका प्रधानमन्त्रीले प्राधिकरण प्रमुखलाई कुन नैतिकताले स्पष्टीकरण गर्नुपर्ने ?

देशको कार्यकारी प्रमुख विदेश रहेको समस्या आपत्कालीन अवस्थाका लागि कार्यवाहक प्रधानमन्त्रीले विपद्मा निर्देशनको बैठक राखेर व्यवहारक काम गर्नुपर्ने हुन्छ । २०१४ भदौमा तत्कालीन प्रधानमन्त्री प्रचण्डसँगैका अर्थमन्त्रीसँगमा लागू भएर गएको थियो । यता, कोशी बाँध फुटेर विपत्ति निम्तियो । त्यतिबेला कार्यवाहक प्रयोगको भूमिकामै डा.बाबुराम भट्टलाई तत्काल विपद् मिडियारिपोर्ट बैठक राखेर उदार र राहतका काम अघि बढाएका थिए । सरकारको कर्मचारी सचिवालय सिद्धरवार बरिपर नै बाढीले नरायो क्षति पुऱ्याएको छ । उपत्यकाभित्रै ठूलो मानविय क्षति भएका छन् । त्यही भएर अहिले सरकारले निरीह कुटा परेर आफ्नो बचाउ गरिरहेको छ ।

मीसमसम्बन्धी पूर्वसूचनासाथै जोषिम क्षेत्रहरू नियमित गरी तयारी नभएकोले विपद्को प्रतिबन्धनमा पनि नेपाल जनशक्तियोग्य जोषिमका रूपले २०० देशमध्ये चौथो जोषिमकर्ता देश भनेर उल्लेख छ । पिछिनको समय जनशक्तियोग्य परिवर्तन लाग्योका विभिन्न कारणले यस्ता बाढी पहिरोको आयतन र प्रभाव बढ्दै गएको देखिन्छ । यी विपद्मा प्रकृतिको सौन्दर्यको दोष केही हो ? निम्नतयमा यो प्राकृतिक विपत्तिभन्दा बढी विश्वकाशिय प्राणीको बुद्धिमत्ता किंवा प्राकृतिकवैज्ञानिक नभएको हुन सक्छ । यसको कारण मान्छे हो । यसलाई रोक्नमा गर्न हामी कहाँ चुनौती ? सिंगो राज्यभन्दा, राज्यशाक्ति परिचालनमा हामी कहाँ चुनौती ? यसको समाधान नगरी अब अगाडि बढ्न सकिँदैन ।

वाडवाडो गुस्सा राजधानीमा नाकाबन्दी
बाढी पहिरोले मृत्युभएका भनेर स्थानमा तयारी मल्लको छ । सयौं वर्ष लामो सपना र देशको भन्ने प्रयासबाट हुनेको पुनर्जन्म योग्यो छ । संकट मारिपुकारा, पुर्णकारा । यो शौतिक संरचनामा क्षति छ । यसरी हेर्दा हेर्दा पुनर्मात्र होइन, नागरिकको सपना बगेको छ । हजारौं विस्थापित छन् । देश चाडपर्वको मुखमा छ । वर्षौमा २० लाख मानविय बर्ष जानुपर्ने अवस्थामा बस्ने छन् । यस्तो बेलाभामा स्वाभाविक रूपमा सरकारको भूमिकालाई निकल्पका रूपमा देख्न तयारता पाउनुपर्ने छ । तर, काठमाडौँ एकराजको नाकाबन्दीमा छ । यो नाकाबन्दी सक्नु शक्ति केवल राजनीतिक विपत्ति नभएको हुन्छ । न्युयोडकाका फर्कनामात्र आज सकिरहेको नै प्रधानमन्त्रीका आगाडि उठ्दा बलियो चुनौतीको पहाड उभिनै छ- चाडबाडको मुखमा लाहफलाइन काटिएको राजधानीबाट कसरी देश

कारण जनमानस वलितपुर महानगरपालिकामा- २४ सुगम बस्ती ठोका नजिकै भन्नु खोला किनारमा टहरोबाट एउटा परिवार नै बस्यो । टहरोमाथि उनीहरू घन्टीसम्म उडारको याचना गर्दै पछिरेर रहे अन्ततः उनीहरूलाई छोलाले बगायो । 'भन्नु खोलाका केही मानिसहरू टहरोको छतमा बसेको अवस्थामा कोसिस गर्दागर्दै पनि बचाउउन सकेनौं । हेलिकप्टरमाफत पनि उडार गर्न सकिँदैन । भिजिलिभिलिटीका कारण जोगाउन सकेनौं', गुहामन्त्रीले खेबको भनेका थिए । तर, यो तर्कले विपद् व्यवस्थापनमा भएको गम्भीर कमजोरीलाई छोप्न सकेन । उठो, सरकारको बढ्दो प्रतिबन्धन तयारीको 'भिजिलिभिलिटी' यो कमजोर देखियो । किनकि पूर्वतयारीका लागि समय पर्याप्त थियो । पूर्वतयारमा नेपाल पनि परिचयभन्नु भइसकेको र ९० प्रतिशत जस्तो बढी मीसम पूर्वतयारमात्रै भन्ने थियोको विज्ञहरूले नै बताइरहेका थिए ।

नेपाल आर्किटेसग प्रविधि रहेको र खासगरी दक्षिण एशियाली संरचनागत पनि जोडिएको यो सम्भव भएको हो । त्यसैले ठिक समयमा 'अन्ट' गरी भएका थिए । विशेषतः बुद्धिगतहरू प्रकाशन गरेका थिए । आम सञ्चार माध्यमले त्यसरी नै 'कमरेड' मारिरेका थिए । चिन्तकाल तामाडाँडाँ उडारमा बरिरेको बाढीमा हायभन्दा 'भिजिलिभिलिटी' पुनः भएन तर गुहामन्त्री विजिलिभिलिटी पुनः भएर हेलिकप्टरबाट उडार गर्न नसकेको बताइरहेका थिए । पूर्वतयारी, प्रतिकार र पुनर्कोष भने तै चरणमा भिजिलिभिलिटी गुमाएको सरकारका गुहामन्त्रीले बाढीले बगाएका नागरिकलाई अब नागरिकले उदार गरेर बचाउन सक्नुन भन्ने 'दुर्दृष्टि' पनि विवधान बाँकी थियो । उनले तर्काले 'मृत्यु' नै भइसकेको आशयसहित दुःख व्यक्त गरे । मीसमको होइन सरकारको भिजिलिभिलिटी कति कमजोर भए भनेर थाहा पाउन यो दृष्टान्त पर्याप्त छ ।

भिजन अद्ययन चिन्तकालमा मात्र होइन, नेपाल आर्किटेसग गृह मन्त्रालयको प्रतिबन्धनमा पनि नेपाल जनशक्तियोग्य जोषिमका रूपले २०० देशमध्ये चौथो जोषिमकर्ता देश भनेर उल्लेख छ । पिछिनको समय जनशक्तियोग्य परिवर्तन लाग्योका विभिन्न कारणले यस्ता बाढी पहिरोको आयतन र प्रभाव बढ्दै गएको देखिन्छ । यी विपद्मा प्रकृतिको सौन्दर्यको दोष केही हो ? निम्नतयमा यो प्राकृतिक विपत्तिभन्दा बढी विश्वकाशिय प्राणीको बुद्धिमत्ता किंवा प्राकृतिकवैज्ञानिक नभएको हुन सक्छ । यसको कारण मान्छे हो । यसलाई रोक्नमा गर्न हामी कहाँ चुनौती ? सिंगो राज्यभन्दा, राज्यशाक्ति परिचालनमा हामी कहाँ चुनौती ? यसको समाधान नगरी अब अगाडि बढ्न सकिँदैन ।

वाडवाडो गुस्सा राजधानीमा नाकाबन्दी
बाढी पहिरोले मृत्युभएका भनेर स्थानमा तयारी मल्लको छ । सयौं वर्ष लामो सपना र देशको भन्ने प्रयासबाट हुनेको पुनर्जन्म योग्यो छ । संकट मारिपुकारा, पुर्णकारा । यो शौतिक संरचनामा क्षति छ । यसरी हेर्दा हेर्दा पुनर्मात्र होइन, नागरिकको सपना बगेको छ । हजारौं विस्थापित छन् । देश चाडपर्वको मुखमा छ । वर्षौमा २० लाख मानविय बर्ष जानुपर्ने अवस्थामा बस्ने छन् । यस्तो बेलाभामा स्वाभाविक रूपमा सरकारको भूमिकालाई निकल्पका रूपमा देख्न तयारता पाउनुपर्ने छ । तर, काठमाडौँ एकराजको नाकाबन्दीमा छ । यो नाकाबन्दी सक्नु शक्ति केवल राजनीतिक विपत्ति नभएको हुन्छ । न्युयोडकाका फर्कनामात्र आज सकिरहेको नै प्रधानमन्त्रीका आगाडि उठ्दा बलियो चुनौतीको पहाड उभिनै छ- चाडबाडको मुखमा लाहफलाइन काटिएको राजधानीबाट कसरी देश

महत्त्वपूर्ण टेलिफोन नम्बरहरू

मकवानपुर प्रहरी	१००	नेपाल रेडक्रसः	५२०१११, ९६५४०२०६५२
जिल्ला ट्रफिकः	५२०१९९	हेटीडा अस्पतालः	५२०३०४
बडा प्रहरीः	५२०१९१	परिवार नियोगन संघः	५२०४०९, ९६५४०१०५०५
पशुपालनघर इलाकाः	५२०१९६	महारी रेडक्रसः	९६५४०५०६५१
पालुङ इलाकाः	६२०१६७	द्वितीय रेडक्रसः	९६५१६२२३११
मनहरी इलाकाः	९६५४०१०६६१	मीमफेदी रेडक्रसः	६२०६९९
इलाका फापरबारीः	६२१९६०	पालुङ रेडक्रसः	९६५४२०४०५१
इलाका मीमफेदीः	६२१९६२	सहकारी अस्पतालः	०५२०-५२९६५७, ९६५४०१९१५४
इलाका डिानः	९६५४२९९६६१	बनामाडी एम्बुलेन्सः	९६५४२९७५७९
चौकीटोटा चौकी	९७४५४१९७१०१	बागमती	१०१
पिलाङ चौकीः	६९२०००	बाढी हेल्यान्ड नेपालः	१०१६
चौघडा चौकी	९६५४०५४६५४	माइती नेपालः	५२१०४५
नेवारपानी चौकीः	९७४५४०००२९९	आइड बाग अस्पताल	९६५४२९९६५४
फाखेल चौकीः	९६५४०५४१३९६		
पदमपोखरी चौकीः	९६५४०१९७९६		

आर्वाञ्जिक हिलको लागि
साँझको राष्ट्रिय बैक

भालिको पात्रो

भोलि वि.सं. २०८१ असोज १६ गते बुधवार र अक्टोबर २०२४ । औसी, आश्विन कृष्णधनु ।
जलागा ११४५ न.सं. । सूर्योदय ५:४७, सूर्यास्त ५:४७ । अन्तर्राष्ट्रिय अहिंसा दिवस ।

आजको राशिक

मेघ	चुनौतीहरू बढ्नेछन्	तुला	प्रयत्न निरर्थक हुनेछ
वृष	आयदानी घट्नेछ	पुरुषिक	व्यवसायिक काम बन्दोछ
मिथुन	मित्रताले हर्ष बढ्नेछ	धनु	सहयोगीले असहयोग गर्नेछन्
कनक	कामको तारिफ हुनेछ	मकर	पढाइमा प्रगति हुनेछ
रिंह	अरको मन लोभ्याउन सकिनेछ	कुम्भ	सम्पत्त्या दोहोरिन सक्नेछ
कन्या	दाम कमाउने बेला छ	धरतु	घरले काममै अलमल हुनेछ

वैकल्पिक शक्ति दलविहीन हुनसक्छ ?

कपिल काप्ले
सरकारमा जानुअघि सबै राजनीतिक दल एक प्रकारले वैकल्पिक शक्ति हुन्छन् । त्यस बेला वैकल्पिक शक्तिको पहिचान हुन्छ- सत्तामा बसिसकेका पुराना शक्तिलाई गाली गर्ने सक्ने क्षमता । उसको नजरमा सरकारमा बसिसकेको शक्ति पुरानो र असामर्थिक हुन्छ, तर उ आएको भने सम्पदासिप र नयाँ रहेको दाबी गर्छ । सरकारमा जानुपूर्व मात्र राजनीतिक दलले आफूलाई वैकल्पिक शक्तिका रूपमा चिनाउने हुन्छन्, पार्टी पठाएका सम्पदामा पनि नयाँ शक्ति वा वैकल्पिक शक्तिका रूपमा आफूलाई चिनाउने र जनताको लोभकियता आर्जन गर्न काम हुने गरेको देखिन्छ । हे होस, 'नयाँ शक्ति' वा 'वैकल्पिक शक्ति' मा आम जनताको ध्यानकर्षण गर्ने शक्ति छ, त्यसैले आम जनताको साथ राजनीतिक दलहरू उठ्दछन् र सरकारमा जाने गर्दछन् । तर, पछिल्लो केही महिनालाई 'नयाँ' र 'वैकल्पिक' जस्ता शब्दकोषमा अन्तर्निहित आशाहरूमा केही कमी आएको छ ।

विकल्प दिन सक्ने हैसियतलाई मान्नुपर्ने हुन्छ । नेपालमा नेकपा पार्ने, नेकान गर्ने राजनीतिक केन्द्रलाई प्रतिस्थापन गर्ने शक्ति गर्ने शक्ति को हुनसक्छ भनेर हेनुपर्छ । पछिल्लो जनताको सासको संसदीय निर्वाचनलाई आधार मानेर हेर्दा राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी संघीय सरकारको वैकल्पिक शक्ति हुनसक्छ भनेर प्रवेश सत्तामा सिके राउत र रेशम चौधरीका राजनीतिक दलहरू हो । यी सबैको नाममात्र मात्र पनि प्रधानमन्त्रीको यी सबै कमजोरीको जिम्मा लिनुपर्छ । कमसल पूर्वतयारी, कमजोर प्रतिकारमा भइसकेर राजनीतिक राम्रो प्रतिक्रिया पाउँदैन । अहिले दिइएको सरकारी प्रतिक्रिया अझै नभएको प्रतिक्रिया हो ।

अर्कै प्रभावशाली नेता स्वर्णिम गण्डेलाई सरकारमा सभामौी हुने बिबेका दिएर आफू राजनीतिक दल बनाउने बनेको भए 'नयाँ' शक्तियोग्य, पुराना दलहरूले नारायणको व्यवहार देखिरहेका हुन्छन् । जनता स-साना कुटुमे पनि ध्यान दिइरहेका हुन्छन्, राज्यपाले पहिलोपटक बालागत सार्वजनिक गर्दा 'नयाँ' ठानेका थिए । अरु पुराना दलले गर्दा नसकेको काम भनेर राज्यपाललाई निकल्पका रूपमा देख्न तयारता पाउनुपर्ने छ । तर यो तयारता पनि देखाएका थिए जनताले । तर न त यो सार्वजनिक प्रकृतिभित्र परियो, न त भ्रष्टाचारबाट मुक्त भएको छैन । देशाउन सक्ने राज्यपाल । निकल्पमा राज्यपाल नयाँ शक्तिको नेतृत्व गर्ने सन्भावना रहेन । यद्यपि सर पार्टीभित्र असल चर्च भएका प्रतिभाशाली व्यक्तिको संयोजक हुन । त्यसैले नयाँ शक्ति वा वैकल्पिक शक्तिका लागि 'नयाँ' चर्च देखाउनु बाहेक शाहजस्ता व्यक्तिगत नेतृत्वमा पनि जनताले बलिदान गर्नुपर्ने छ । यस्ता व्यक्तिगत नेतृत्वमा बलिदान गर्नुपर्ने छ । यस्ता व्यक्तिगत नेतृत्वमा बलिदान गर्नुपर्ने छ । यस्ता व्यक्तिगत नेतृत्वमा बलिदान गर्नुपर्ने छ ।

सरकारमा जानुअघि सबै राजनीतिक दल एक प्रकारले वैकल्पिक शक्ति हुन्छन् । त्यस बेला वैकल्पिक शक्तिको पहिचान हुन्छ- सत्तामा बसिसकेका पुराना शक्तिलाई गाली गर्ने सक्ने क्षमता । उसको नजरमा सरकारमा बसिसकेको शक्ति पुरानो र असामर्थिक हुन्छ, तर उ आएको भने सम्पदासिप र नयाँ रहेको दाबी गर्छ । सरकारमा जानुपूर्व मात्र राजनीतिक दलले आफूलाई वैकल्पिक शक्तिका रूपमा चिनाउने हुन्छन्, पार्टी पठाएका सम्पदामा पनि नयाँ शक्ति वा वैकल्पिक शक्तिका रूपमा आफूलाई चिनाउने र जनताको लोभकियता आर्जन गर्न काम हुने गरेको देखिन्छ । हे होस, 'नयाँ शक्ति' वा 'वैकल्पिक शक्ति' मा आम जनताको ध्यानकर्षण गर्ने शक्ति छ, त्यसैले आम जनताको साथ राजनीतिक दलहरू उठ्दछन् र सरकारमा जाने गर्दछन् । तर, पछिल्लो केही महिनालाई 'नयाँ' र 'वैकल्पिक' जस्ता शब्दकोषमा अन्तर्निहित आशाहरूमा केही कमी आएको छ ।

विकल्प दिन सक्ने हैसियतलाई मान्नुपर्ने हुन्छ । नेपालमा नेकपा पार्ने, नेकान गर्ने राजनीतिक केन्द्रलाई प्रतिस्थापन गर्ने शक्ति गर्ने शक्ति को हुनसक्छ भनेर हेनुपर्छ । पछिल्लो जनताको सासको संसदीय निर्वाचनलाई आधार मानेर हेर्दा राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी संघीय सरकारको वैकल्पिक शक्ति हुनसक्छ भनेर प्रवेश सत्तामा सिके राउत र रेशम चौधरीका राजनीतिक दलहरू हो । यी सबैको नाममात्र मात्र पनि प्रधानमन्त्रीको यी सबै कमजोरीको जिम्मा लिनुपर्छ । कमसल पूर्वतयारी, कमजोर प्रतिकारमा भइसकेर राजनीतिक राम्रो प्रतिक्रिया पाउँदैन । अहिले दिइएको सरकारी प्रतिक्रिया अझै नभएको प्रतिक्रिया हो ।

अर्कै प्रभावशाली नेता स्वर्णिम गण्डेलाई सरकारमा सभामौी हुने बिबेका दिएर आफू राजनीतिक दल बनाउने बनेको भए 'नयाँ' शक्तियोग्य, पुराना दलहरूले नारायणको व्यवहार देखिरहेका हुन्छन् । जनता स-साना कुटुमे पनि ध्यान दिइरहेका हुन्छन्, राज्यपाले पहिलोपटक बालागत सार्वजनिक गर्दा 'नयाँ' ठानेका थिए । अरु पुराना दलले गर्दा नसकेको काम भनेर राज्यपाललाई निकल्पका रूपमा देख्न तयारता पाउनुपर्ने छ । तर यो तयारता पनि देखाएका थिए जनताले । तर न त यो सार्वजनिक प्रकृतिभित्र परियो, न त भ्रष्टाचारबाट मुक्त भएको छैन । देशाउन सक्ने राज्यपाल । निकल्पमा राज्यपाल नयाँ शक्तिको नेतृत्व गर्ने सन्भावना रहेन । यद्यपि सर पार्टीभित्र असल चर्च भएका प्रतिभाशाली व्यक्तिको संयोजक हुन । त्यसैले नयाँ शक्ति वा वैकल्पिक शक्तिका लागि 'नयाँ' चर्च देखाउनु बाहेक शाहजस्ता व्यक्तिगत नेतृत्वमा पनि जनताले बलिदान गर्नुपर्ने छ । यस्ता व्यक्तिगत नेतृत्वमा बलिदान गर्नुपर्ने छ । यस्ता व्यक्तिगत नेतृत्वमा बलिदान गर्नुपर्ने छ ।

अभिवर्तन बर्षाका कारण शनिवार कुलेखानी खोलामा आएको बाढीले बगाएको मकवानपुरको उत्तरीक्षेत्र इन्द्रसरोवर गाउँपालिका-३ सिसरेरी बजार । कुलेखानी जलाशयको दुईवटा ढोका खोलेपछि खोलामा आएको बाढीले सिसरेरी बजारको प्रहरीचौकीदेखि घरटहरा बगाएको छ । शनिवारको बाढीले इन्द्रसरोवरको सिसरेरीस्थित ३० घरटहरा बगाएको थियो । तस्वीर: साझाकुरा ।

बागमती सरकारले चणिकलाललाई डेढ लाखसहित सम्मान गर्ने

साझाकुरा संवाददाता
हेटौंडा, १५ असोज / बागमती प्रदेश सरकारले ललितपुर नख्खुखोलामा बढे गरेका दुईजनाका संकृष्ट उद्धार गरेका काँडे का चणिकलाल तामाङलाई डेढलाख नगदसहित सम्मान गर्ने भएको छ ।
मुख्यमन्त्री बहादुरसिंह लामाले चणिकको सहस्रक कामबाट दुईजनाको ज्यान जोगिएको भन्दै प्रदेश सरकारले सम्मान गर्न लागेको जानकारी दिए । काँडेको तैमान गाउँपालिका-९, चोकटारका तामाङले रात शनिवार नख्खुखोलामा बढे गरेका चणिकलाल तामाङ र राजकुमार बाई २२ वर्षीय राज साहको उद्धार गरेका थिए ।
तामाङलाई टेलिफोन मार्फत साहासिक कामका लागि धन्यवाद दिएको पनि मुख्यमन्त्री लामाले बताए । यसैगरी, मुख्यमन्त्री

लामाले विपद् व्यवस्थापन र बाढी, पहिरो प्रभावितको तत्काल उद्धार र राहत व्यवस्थापनका लागि प्रदेश सरकारले १३ वटै जिल्लामा आवश्यक जनशक्ति व्यवस्थापन गरेको बताएका छन् । विपद् प्रभावितको उपचारका लागि सबै जिल्लामा टोली परिचालन गरिएको बताउँदै मुख्यमन्त्री लामाले पीडितको तालिम उपचारको व्यवस्था मिलाइएको जानकारी दिए ।
तत्काल राहत र अस्थायी बसोबासका लागि आवश्यक प्रबन्ध गरिएको बताउँदै मुख्यमन्त्री लामाले संघीय सरकारसँगको समन्वय र स्थानीय सरकारसँगको सहकार्यमा पीडितलाई थप राहतको व्यवस्थापन गरिने जानकारी दिए । प्रदेश भित्रका सबै जिल्लामा सडकको अवस्थाबारे तथ्यक संकलन गराइने र दशैँपछि नै सवारी सञ्चालन हुनेगरी निर्माण थाल्न सरकारले विशेष रणनीति बनाएको मुख्यमन्त्री लामाले जानकारी दिए ।

बर्तौलाको 'उज्यालोका बाछिटा' रेलमा विमोचन

साझाकुरा संवाददाता
हेटौंडा, १५ असोज / साहित्य संगम मकवानपुरका अध्यक्ष तथा मुक्तक मञ्च मकवानपुरका संस्थापक अध्यक्ष डा. वि. बर्तौलाको नवीन त्रैमा मुक्तक संग्रह 'उज्यालोका बाछिटा' संस्थापक एक्सप्रेसमा विमोचन भएको छ ।
कार्यक्रमको सभाध्यक्ष अग्रज साहित्यकार रमेशमोहन अधिकारी तथा प्रमुख अतिथि अग्रज साहित्यकार हृदयपुष्पा आचार्यले गरेका थिए । कार्यक्रममा प्रमुख अतिथि रहेका आचार्यले मुक्तककारको विमोचन सात दिवस नै पूर्व रहने र 'उज्यालोका बाछिटा' मुक्तक संग्रहलाई उच्च स्तरमा प्रस्तुत गरेका थिए । फरकबाट र तीव्र व्यंग्य साथै हास्यात्मक भावको प्रयोग गर्नु र प्रत्येक मुक्तकमा उच्चान्तको प्रयोग हुनु आफैमा नौलो प्रयोग रहेको पाइएको कुरा बताउँदै आचार्यले कृतिगत सफलताको शुभकामना व्यक्त गरेका थिए ।
कार्यक्रममा साहित्यकार भिषमलाल अधिकारी, बाराका साहित्यकार अक्षर पौडाली, विष्णुप्रसाद गौतम, माधव पोखरेल, राजबन्धु पहाडी, किशान पौडालीले सहभागिता जनाएका थिए ।

'उज्यालोका बाछिटा' मुक्तक संग्रहबाट मुक्तकवाचन गरेका थिए । कार्यक्रममा मुक्तककार बर्तौलाले नवीन त्रैमा मुक्तक संग्रह विमोचन गर्नुका साथै कार्यक्रममा प्रमुख अतिथि रहेका आचार्यले मुक्तककारको विमोचन सात दिवस नै पूर्व रहने र 'उज्यालोका बाछिटा' मुक्तक संग्रहलाई उच्च स्तरमा प्रस्तुत गरेका थिए । फरकबाट र तीव्र व्यंग्य साथै हास्यात्मक भावको प्रयोग गर्नु र प्रत्येक मुक्तकमा उच्चान्तको प्रयोग हुनु आफैमा नौलो प्रयोग रहेको पाइएको कुरा बताउँदै आचार्यले कृतिगत सफलताको शुभकामना व्यक्त गरेका थिए ।

बागमतीका स्वास्थ्यमन्त्री थापा एम्बुलेन्स लिएर उद्धारमा खटिए

साझाकुरा संवाददाता
हेटौंडा, १५ असोज / बागमती प्रदेशका स्वास्थ्यमन्त्री किरण थापा एम्बुलेन्स लिएर प्राकृतिक प्रकोपमा घाइते भएको घटनास्थल पुगेका छन् ।
शुक्रबारदेखि परेको अभिवर्तन वर्षाका कारण पहिरोमा परेर घाइते भएकाहरूको उपचारका लागि अस्पताल पुर्‍याउन समस्या भइरहेको जानकारीमा आएको पछि उद्धारका लागि एम्बुलेन्स लिएर मन्त्री थापा सुर्खेततर्फ गएका थिए ।
मन्त्री थापा एम्बुलेन्स लिएर मन्त्री थापा सुर्खेततर्फ गएका थिए ।
मन्त्री थापा एम्बुलेन्स लिएर मन्त्री थापा सुर्खेततर्फ गएका थिए ।

बस्ती-बस्तीमा पुगेका थिए । तीन दिनदेखि बर्षाका कारण भएको अतिरिक्त स्थलगत निरीक्षण गर्दै मन्त्री थापा वडाअध्यक्ष, रेडक्रससम्म, स्वस्थसेवाक, सुरक्षा निकाएको टोलीसँगै उद्धारमा खटिएको मन्त्री थापाको स्वकीयसंचित सन्जीव भाषाले जानकारी दिए । शनिवार नै प्रदेश स्वास्थ्य मन्त्रालयले स्वास्थ्य निर्देशनालय, स्वास्थ्य आपत्ति व्यवस्थापन केन्द्र, प्रदेश जनस्वास्थ्य प्रयोगशाला, प्रेरकशाखा १३ वटै अस्पताल, १३ वटा जनस्वास्थ्य कार्यालय, १३ वटै आयुर्वेद तथा वैकल्पिक चिकित्सालयलाई आवश्यक कार्यको लागि बटार्ने गरेका थिए ।

चाडपर्वको बेला सुरक्षित यात्रा गर्नु

- चाडपर्वमा यात्रुको चाप बढ्ने भएकोले, पर्याप्त संख्या र नियमितरूपमा सवारीसाधन संचालन गर्नु ।
- सवारीसाधनमा अनावश्यक भिडभाड नगर्नु ।
- सवारीसाधनमा क्षमताभन्दा बढी यात्रु नबोक्नु ।
- सवारीसाधनको छतमा बसेर यात्रा नगर्नु ।
- सवारीसाधनको नियमित मर्मत तथा परीक्षण गर्नु ।
- मादकपदार्थ सेवन गरी सवारीसाधन नचलाउनु ।
- दुर्घटनाबाट आफू पनि बचाउ र अरुलाई पनि बचाउनु ।

एमाले मकवानपुरद्वारा शुभकामनाका कार्यक्रम स्थगित

साझाकुरा संवाददाता
हेटौंडा, १५ असोज / ने कपा एमाले मकवानपुरले विजयदशमी, तिहार र छठपर्वको अवसरमा आयोजना गर्ने शुभकामना आदानप्रदान तथा चियापानसंगायतका सम्पूर्ण कार्यक्रम स्थगित गरेको जनाएको छ ।
सोमबार एमाले मकवानपुरका अध्यक्ष शीघ्र पोखरेलले विज्ञप्ती जारी गरी असोज ११ र १२ गतेको वर्षाको कारण मुलुकभर भएको जनघनको क्षति प्रति दुःख व्यक्त गर्दै सम्पूर्ण कार्यक्रम स्थगित गरेको जानकारी दिएका हुन् । विज्ञप्तीमा इन्द्रसरोवरको बन्सलदेवी माथिमा एम्ना एड्जेन्सीका प्रशासकीय ६ जना र बागमती गाउँपालिकामा घरमा पुर्‍याए १ जनाको असाध्यै निधनप्रति दुःख व्यक्त गर्दै श्रद्धाञ्जली अर्पण तथा घाइते सबैको शीघ्र स्वास्थ्यसुचारको कामना गरिएको छ ।
एमाले मकवानपुरले वर्षाबाट मकवानपुरका १० वटै पालिका प्रभावित भएको जनाउँदै राज्यको सबै निकायले छिटो भन्दा छिटो एकीकृत संचाक साप आउँदै गरेको चाडपर्वसमेतलाई ध्यानमा राखेर प्राथमिक विज्ञानमा सर्वसम्बन्ध सभ्यतालाई समाधान गरी पुन:निर्माणमा ध्यान केन्द्रित गर्न माग गरेको छ । अझै पनि मनसुत

नसकिने र वर्षा हुन सक्ने साथै सुख्खा पहिरो जस्तै नबने अवस्था कायमै रहेकोले यसप्रति सचेत रहँदै सबै मातहतका कमिटीलाई सिक्रता र सजकपूर्वक क्रियाशील रहदै राहत र उद्धारमा जुट्न अपिल गरिएको छ ।

हादिक बधाई तथा शुभकामना

बलिष्ठ अधिवक्ता ईश्वरराज ढकाल

यस संस्थाका कानूनी सल्लाहकार श्री ईश्वरराज ढकालज्यू बलिष्ठ अधिवक्ताको सिति २०८१/०६/१० जतेको निर्णयअनुसार **हादिक अधिवक्ता** उपाधि पाउन सफल हुनुभएकोमा **हादिक बधाईसहित कार्यकाल पूर्ण सफलताको शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।**

विजय सागर श्रेष्ठ (अध्यक्ष) पदम
मकवानपुर बाट तथा त्रिभु सहराारी संस्था लि. परिवार

बागमती प्रदेश कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय हेटौंडा, मकवानपुर सूचना! सूचना! सूचना!

नेपाल सरकार, जल तथा मौसम विज्ञान विभाग, मौसम पूर्वानुमान महाशाखाद्वारा निर्मित २०८१/०६/०९ गते जारी गरेको सूचनाअनुसार हाल देशभर रहेको मौसमी वायुका प्रभावको कारण मिति २०८१/०६/१० (बिहवार) देखि २०८१/०६/१३ (आइतबार) सम्म बागमती प्रदेशका धेरै २०८१/०६/१० (बिहवार) स्थानहरूमा भारीदेखि धेरै भारी वर्षा हुने सम्भावना रहेको र मिति २०८१/०६/१० (बिहवार) देखि २०८१/०६/१३ (आइतबार) सम्मका लागि मन्सुनी वर्षाको क्रियागत जोषिमको विवरण अनुसार बागमती प्रदेशका दोसला जिल्ला मध्यम जोषिम र अन्य १२ जिल्ला उच्च जोषिममा रहेका हुनाले कृषि क्षेत्रमा यसले पाने प्रभावप्रति सचेत हुन र निम्नानुसार गर्नुहुन आग्रहपूर्ण माग गरिने गरिएको छ ।
१. पानी परेको समयमा रासायनिक/प्राङ्गारिक मलको प्रयोग गर्दा मल बगेर जाने हुँदा यो समयमा रासायनिक/प्राङ्गारिक मलको प्रयोग नगर्नु ।
२. धान खेत, तरकारी बारी तथा फलफूल बगेचामा विभिन्न ठाउँबाट कुनैको काटी पानीको निकास गर्ने ।
३. पानी परेको समयमा धान नकाट्ने र मौसम सफा भई पानी पर्ने रोकेंको ३-४ दिनपछि मात्र धान काट्ने ।
४. उपलब्ध भएसम्म मेसिनहरू प्रयोग गरी धान काट्ने र खेतमा नछोडी भित्र्याउने ।
५. हावाहिल्लाट लडेको धानको कालोलाई सक्ने चाडै काट्ने, पेश गरी दाना सुकाई भण्डारण गर्ने र भिजेको धानलाई उलिया चामल बनाउने वा बिउरा, भुजाया प्रयोग गर्ने ।
६. वर्षा नरोकिँदासम्म तरकारीको नर्सरी व्याड नराख्ने । यदि राखेको भए पानी निकासको उचित व्यवस्था गर्नुका साथै प्लाष्टिकले ढाक्नु ।
७. पशुबन्सुलाई खुवाउने दानालाई सफा र ओभानो ठाँडमा भण्डारण गर्ने । चिसो ठाँडमा भण्डारण गरेको दानामा हुसीको संक्रमण भई पशुबन्सुको पाचनक्रियामा समस्या आउनुका साथै विष उत्पन्न भई पशुबन्सुमा क्षति पुग्न सक्छ । त्यसैगरी भण्डारण गरिएको घाँस/परालमा हुसीको संक्रमण हुनसक्ने भएकोले बेना-नेलामा निरीक्षण गर्ने ।
८. माछापौखरीमा प्रयोग पानी मिसिन नदिने । माछापौखरीको निकासद्वारा माछाको साइड अनुसारको जाली लगाई पानी निकासको उचित व्यवस्था मिलाउनु ।
९. वर्षाको समयमा तापक्रम र आर्द्रतामा बढ्दछ भइरहेको घाँस/परालमा कुहिन रोग (Foul Brood Disease) सान्ने सम्भावना भएकोले नारी घरको नियमित अनुगमन गर्ने र नारीलाई खाना कम भएको अवस्थामा चिनी चाली बनाएर खुवाउने ।

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

प्रधान कार्यलय मनकामना मार्ग, काठमाडौं, नेपाल
फोन नं. ५९७००५७ पो.ब.नं. २५९७९

हकदाबी सम्बन्धी सूचना

यस कम्पनीबाट जारी तपहिशलमा उल्लेख भएका बीमालेखका बीमालेखले बीमालेख हराएको/नारीएकोले प्रतिलिपी बीमालेखको लागि निवेदन पेश गरेको हुँदा उक्त बीमालेख उपर कसैको हक दावी भए यो सूचना प्रकाशित मितिले ३५ दिनभित्र कम्पनीको केन्द्रीय कार्यालयमा सबुद प्रमाण सहित हक दावी दावी गर्नुहुन सम्बन्धीत सबैको जानकारीको लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ । यो अवधिभित्र दावी दावी नभएमा निवेदकहरूको माग बमोजिम प्रतिलिपी बीमालेख जारी गरिने व्यहोरा समेत सम्बन्धित सबैका लागि जानकारी गराइन्छ ।

तापलिन

क्र.सं	बीमालेख नं.	बीमितको नाम	रैगना
१	PLP११००००२५१	मनोज विश्वकर्मा	हेटौंडा-१०, मकवानपुर
२	GLJ०१००००३२०	तिलक सितान	मनहरी-०५, मकवानपुर

असोज ७ गतेबाट पाईको सेवा

DFSK EC 36

“हाम्रो सुगो सेवाको नौलो प्रस्तुती”

हाम्रो ई.भी. सेवा

हेटौंडा-कुलेखानी-फाखेल-काठमाण्डौ-हेटौंडा-ठिडुन-सातदोबाटो

काठमाण्डौ काउन्टर:- ०१-५४०४४४४, ९८५५०७८४७८ हेटौंडा काउन्टर:- ०५७-५२९४२९, ९८५५०७८३७८

सानेपा पुरानो स्टार हस्पिटलसंगै बल्सु पुलापारी मुख्य कार्यालय, हेटौंडा :- ०५७-५२९०४० पुरानो मकवानपुर रोड

सुरक्षित एवं भरपर्दो यात्राको लागि हाम्रो ई.भी. सेवालाई सम्झनुहोस ।